

СТ А Н О В И Щ Е

От: *проф. д-р Станимир Иванов Кабаиванов;*
Пловдивски университет „Паусий Хилендарски“ - ФИСН;
3.8 „Икономика“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *3.7 Администрация и управление, докторска програма „Управление“* в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Боян Руменов Марков*
Тема на дисертационния труд: *Моделиране на индивидуалната склонност към риск при управленски решения*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед 909 / 28.03.2024 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Със заповед № 909 / 28.03.2024 г. г. на Ректора на Университета за национално и световно стопанство (УНСС) съм определен за член на научното жури за присъждане на ОНС „Доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7 Администрация и управление, Докторска програма „Управление“.

Дисертационен труд и комплект материали за защита е представил Боян Руменов Марков, задочен докторант. Представените документи отговарят на нормативните изисквания. Публикациите на докторанта са свързани с темата на дисертационното изследване – „Моделиране на индивидуалната склонност към риск при управленски решения“.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е в общ обем от 276 страници, от които 253 страници основен текст, включващи увод, три глави, заключение, списък

на използваните литературни източници и три приложения. Използвани са 256 източника, основно на английски език.

Изследваните проблеми са актуални и имат важно практическо приложение. Докторантът си поставя като основна цел да изследва динамиката и връзките между индивидуалните характеристики на икономическите агенти и тяхната предразположеност към риск, в процеса на вземане на бизнес решения. За постигането на тази цел са дефинирани пет конкретни задачи и пет работни хипотези. Счита се че уводната част би спечелила, ако отделните хипотези се дефинират в по-сбита форма.

3. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В дисертационното изследване коректно и изчерпателно са дефинирани използваните аналитични методи, техните ограничения и особености при провеждане на емпиричното проучване.

Прилаганите аналитични инструменти, включително алгоритми за машинно обучение дават възможност да се извърши проверка на работните хипотези и да се решат поставените задачи. Възможно е да се помисли в посока на по-систематизирано представяне на извършените проверки на работните хипотези.

4. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В дисертационното изследване и приложенията към него публикации могат да се открият следните приносни моменти с научно-практически и приложен характер:

- проведена е анкета и са извършени две апробации на различни методи за измерване на индивидуалната склонност към риск;
- апробиран е Балонен аналогов рисков тест, подкрепен с проведено онлайн проучване;
- предложен е модел за оценка на индивидуалната склонност към риск, с помощта на аналитични инструменти с машинно обучение.

Нямам основания да се съмнявам в личния принос и оригиналните авторски разработки на докторанта.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Докторантът е представил списък и е достъпен пълния текст на четири публикации (две под печат) – една от тях в списание и три публикувани в сборници от международни конференции. Съдържанието им е ориентирано към важни приносни моменти от дисертационното изследване и популяризира постигнатите резултати.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е с общ обем от 54 страници (41 основен текст) и отразява съществените резултати и направените изводи в дисертационното изследване. Съдържанието и структурата му са съобразени с изискванията заложи в съответните нормативни документи. Представена е декларация за авторство и оригиналност на направените изследвания.

7. Критични бележки, препоръки и въпрос

Дисертационното изследване има изразена практическа насоченост и предлага реално използваеми решения. Представянето на резултатите е последователно, стегнато и логически издържано. Считам че изследването и получените резултати могат да бъдат използвани за бъдещи изследвания и публикации във водещи научни списания.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Рецензията дисертационен труд съдържа интересни научно-приложни и приложни резултати. Представените от Боян Марков в дисертационен труд и изследвания отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на Университета за национално и световно стопанство.

Заявявам своята **положителна** оценка за проведеното изследване, представено от рецензираните дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ на Боян Руменов Марков в област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7 Администрация и управление, докторска програма „Управление“.

06.05.2024 г.

Рецензент:

/ проф. д-р Станимир Кабаиванов /

REVIEW

by

Prof. Stanimir Kabaivanov, PhD, FESS – Plovdiv University “Paisii Hilendarski”

**PhD Programme “Management”
in University of National and World Economy**

1. Introduction and general information

I have been appointed as a member of the scientific committee reviewing applications for associate professor in the field of 3. Social sciences, Economics and Law, 3.7 Management and business administration, PhD Programme “Management” by order № 909 from 28.03.2024 of the Rector of University of National and World Economy.

Boyan Roumenov Markov, a PhD student, has presented his thesis and supplementary materials for the defense.

All submitted documents are following legal requirements. Research papers submitted are relevant to the PhD thesis topic (*Modeling the individual propensity to risk in management decisions*) and are accepted for review.

2. General information

The dissertation has a total of 276 pages, of which 253 pages are the main text, including (a) an introduction; (b) three chapters; (c) a conclusion; (d) a list of references and (e) three appendices. In total, 256 references have been listed, most of them in English language.

The presented thesis addresses important problems with direct relation to practices on financial markets. The primary goal is to study the dynamics and relationships between the individual characteristics of economic agents and their predisposition to risk, in the process of making business decisions. To achieve this goal, five specific tasks and five working hypotheses have been defined. I believe that the introductory part would benefit if the individual hypotheses were defined in a more concise form.

3. Assessment of scientific contributions

All of the analytical methods used, their limitations and assumptions in carrying out the empirical research have been presented in sufficient details and comprehensively explained.

All of the selected analytical tools, including machine learning algorithms, contribute to carrying out tests of working hypotheses and to solving the respective tasks. I would recommend to the author to provide a more systematic overview of the performed hypotheses tests.

4. Assessment of results

The following scientific and applied contributions can be highlighted, based on the thesis and reviewed research papers:

- a survey has been conducted and tests of various methods (2) for measuring individual risk propensity have been carried out;
- the Balloon analog risk task (BART test) has been completed, supported by an online survey, carried out for this specific purpose;
- a model is suggested, for assessing individual risk propensity with the use of machine learning algorithms.

I have no reason to doubt the personal contribution and original developments of the PhD student.

5. Review of the submitted research papers

Mr. Markov has presented a list and the full text of four scientific papers (two of them in print). One of these papers has been published in a scientific journal, while the other three has been published in international conference proceedings.

Research papers present important contributions of the dissertation research and help in distributing the results and findings of the main study.

6. Abstract

The abstract has a total of 54 pages (41 of core content) and reflects all the major results and findings of the research. Its structure and content comply with the requirements specified in the relevant regulations.

7. Remarks and recommendations

The dissertation research has a pronounced practical focus and offers usable solutions. The presentation of the results is consistent, concise and logical. I believe that the study and the obtained results can be used for future research and publications in leading scientific journals.

CONCLUSION

The dissertation contains interesting scientific and applied results. The reviewed PhD thesis and research papers meet all the relevant national and internal legal requirements and regulations.

The submitted research papers and thesis prove that the PhD student Boyan Roumenov Markov possesses theoretical knowledge and skills in the field of management and data analysis.

I would like to state my **positive** assessment of the conducted research, PhD thesis, abstract and scientific results. I would also like to propose to the scientific committee **to award** the educational and scientific degree “doctor” (PhD) in 3.7 Management and business administration (Management) to Boyan Roumenov Markov.

06.05.2024

Reviewer:

/ prof. Stanimir Kabaivanov, PhD /